

Statens vegvesen

Tullinsgate 2
Postboks 277 Oslo Sentrum
NO-0103 Oslo, Norway

Tlf: +47 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no

Referanse:
Bmj

Deres ref:
20-227002-3

Dato:
14.12.2022

Høringssvar - forslag om bruk av identifikasjonslys på politiets uniformerte utrykningskjøretøy

Vi viser til høring av 03.11.2022 og forslag om å tillate bruk av identifikasjonslys på politibiler. Statens vegvesen foreslår å endre forskriften slik at den åpner for bruk av identifikasjonslys på politiets uniformerte utrykningskjøretøy

I høringsnotatet viser Statens vegvesen til at politiet siden desember 2014 har hatt dispensasjon til å benytte identifikasjonslys på uniformerte utrykningskjøretøy. Identifikasjonslys er lys som monteres på en rampe på bilens tak og avgir et svakt og fast (ikke blinkende) blått lys. Hensikten er å øke synligheten i ulike situasjoner og fungere forebyggende med tanke på lovbrudd, eksempelvis utenfor forsamlingssteder, i boligstrøk og ved demonstrasjoner. Denne type lys er allerede tatt i bruk i flere andre land (bl.a. USA, UK, Sverige) og betegnes også som «cruising light».

Høringen viser også til politidirektoratets evaluering av politiets bruk av identifikasjonslys i lysbøyle på politiets uniformerte utrykningskjøretøy av 29. oktober 2020. Evalueringen sier følgende: I testperioden er det ikke meldt inn rapporter om trafikkuhell, faresituasjoner og andre forhold som skyldtes bruk av ID-lys. Erfaringene synes å ha vært gode, og evalueringsrapporten foreslår at bruk av ID-lys gjøres permanent for politiet i egen bestemmelse i kjøretøyforskriften uten hastighetsbegrensning, eksakt lysstyrke og størrelse på lysfeltet.

Sverige er i en nokså lik situasjon som Norge når det gjelder denne typen lys. De har testet dette ut siden 2014 som et prøveprosjekt, og de positive erfaringene ledet frem til et høringsforslag 13. april 2022 hvor man foreslår å forskriftsfeste adgangen. Høringsfristen der var 15. august 2022. Statens vegvesen har nylig fått opplyst fra Regeringskansliet at avgjørelsen om endring av regelverket ennå ikke er tatt, men at høringsinstansene i hovedsak har vært positive til forslaget. Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) i Sverige utga i 2021 en omfattende rapport 2 - Ett fältexperiment och två enkätstudier om – om politiets identifikasjonslys.

Rapporten konkluderer med følgende:

Resultaten viser at identifiseringsljuset hadde god synlighetsfrämjande effekt på andel människor som upptäckte polisfordonet vid fältexperimentet, speciellt i mörker. Identifieringsljusets

synlighetsfrämjande effekt skattades också högt i enkätstudierna, speciellt för användning i mörker. Dessutom skattade de som sett identifieringsljus i verkligheten den synlighetsfrämjande effekten som betydligt större, jämfört med de som inte sett identifieringsljus i verkligheten. Vidare visar enkätstudierna att allmänheten känner sig tryggare av synlig polisnärvaro och att polisen vet om detta.

Forslaget fra Statens vegvesen gir ett nytt sjette ledd i bilforskriften § 12-3:

(6) Politiets uniformerte utrykningskjøretøy kan ha svakt blått identifikasjonslys på taket. Lyset skal være fast (det vil si ikke blinkende). Politidirektoratet gir nærmere retningslinjer for utforming og bruk av slikt lys.

Trygg trafikk støtter forslaget til nytt sjette ledd i Bilforskriften om at politiets uniformerte utrykningskjøretøy kan ha svakt blått identifikasjonslys på taket. Høringsnotatet peker på at evalueringer av prøveprosjekter både i Norge og Sverige tyder på at slike lys fremmer kjøretøyenes synlighet og bidrar til større opplevd trygghet hos publikum. Trygg Trafikk mener i tillegg at denne ordningen også kan bidra til økt subjektiv oppdagelsesrisiko. Når trafikantene lettere får øye på uniformerte kjøretøy, påvirker dette atferden i positiv retning. På denne måten kan en ordning med blått identifikasjonslys også være positiv for trafikksikkerheten.

Med vennlig hilsen
Trygg Trafikk

Tanja Loftsgarden
Avdelingsleder Fag og analyse

Bård Morten Johansen
Fagsjef trafikksikkerhet